

ville kunne træde sammen til møde. Der var i det hele ved forskellige bestemmelser draget omsorg for at udelukke muligheden af en rigsdagsløs periode, i hvilken en regering kunne styre landet ved foreløbige love. Som eksempel på praktiske reformer i *rigsdagens arbejde* nævnte statsministeren bestemmelsen om, at finanslovsforslaget skal fremlægges senest 4 måneder før finansårets begyndelse. Den almindelige debat ved rigsdagsårets begyndelse måtte da føres på grundlag af en redegørelse fra statsministeren for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger. Det havde en overgang været drøftet, om den saglige og tekniske gennemgang af lovforslagene under et etkammer burde finde sted i et lovråd eller lovudvalg, men planerne herom havde vist sig behæftede med adskillige svagheder og ulemper og var blevet opgivet. Derimod havde man indsat en bestemmelse om antagelse af den fornødne juridiske medhjælp til lovenes affattelse.

Parlamentarismens princip, der blev knæsat i 1901, ville nu få grundlovens blå stempel. Statsministeren gennemgik de herom foreslåede bestemmelser og udtalte sin tilfredshed med, at et ministerium, der har fået et mistillidsvotum, ville kunne gøre indstilling til kongen om udskrivelse af nyvalg. „Et tilfældigt flertal kan således ikke styrte et ministerium uden risiko for bagefter at blive stillet til ansvar for sine handlinger hos vælgerne“.

Forholdet til udlandet. De udenrigspolitiske begivenheder var med den anden verdenskrig for alvor blevet aktuelle herhjemme, og det var nu klart, at begivenhederne ude i verden er af den allerstørste og mest direkte betydning ikke alene for regeringen og rigsdagen, men også for den enkelte borger. Som følge heraf havde kommissionen måttet se grundlovens bestemmelser om forholdet udadtil i nyt perspektiv, og dens hovedformål havde været at sikre rigsdagen den størst mulige indflydelse på landets udenrigspolitik. Statsministeren viste, hvorledes rigsdagens og dermed befolkningens indflydelse var blevet udvidet ved den nye formulering i forslaget § 19, stk. 1, og ved grundlovsfæstelsen af det udenrigspolitiske nævn. Han gengav også paragraffens stk. 2, idet han gjorde opmærksom på, at hvis Danmarks forpligtelser i henhold til FN-pagtens eller andre mellemfolkelige overenskomsters bestemmelser om kollektivt selvforsvar skulle medføre, at vi måtte stille militære styrker til rådighed ved et fredsbrud andetsteds i verden, ville dette kun kunne ske med rigsdagens samtykke. — Statsministeren pegede dernæst på, at der under det stadig mere omfattende samvirke mellem staterne var opstået mellemfolkelige organisationer, som fik tillagt beføjelser, der hidtil havde været dele af de enkelte staters nationale suverænitet, og at det måtte anses for ønskeligt, at der også i Danmark — i lighed med, hvad der var sket ved flere nyere vesteuropæiske for-